

Nro. 37.

**A' FELS. CSÁSZÁR, ÉS AP. KIRÁLY
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

Indúlt Bétsből, Kedden Május 7-ik napján, 1811-ik
esztendőben.

B é t s.

Kegyelmessen uralkodó Felséges Fejedemünk a' Státus terhes dolgai folytatasának közepette is el nem felejtkezik azon tárgyakról gondot viselni, mellyek hiv alatta valóinak boldogságokat közelebről tárgyazzák, és érdeklik. Nyilván való példáját adta ezen atyai kegyelmes gondoskodásának a' mult Aprilis 19-ik és következett napjain, a' midőn szeretett testvér Öttsének, *János* Csász. Királyi fő Herczegnek, és igen kedves udvari legfőbb Kamarásának Gróf *Wrbna* Eő Excellentiájának társaságokban, a' Neustadtig (Bécsi Úlhelyig, melly város Magyar Ország déli hatarán, Bécs városától 6, mertföldre fekszik) kinyuló canálist meg szemlélni, 's egyszers-

mind az azon városban lévő katona nevelő akadémiát, és a' *Trenter Fridrich Wilhelm* nevezetes tzuksor fabrikáját meg látogatni méltóztatott. — A' Bécsi-Újhelyi Előjárók Eő Császári Királyi Felsége és Fels. útitarsa oda leendő menetelekről hirt vevén, mozsár ágyú durogások és harangzugások alatt a' Magyar kapuig eleikbe menvén Eő Felségeknek, mind magok, mind a' paradéba ki állott formaruhás polgárok tartozó legmélységesebb tisztelettel fogadták ezen Felséges vendégeket, a' kik az oda való Kadetok Akademiájába szállottak bé kvártélyba, és néhány szempillantatok után azon városban fekvő katonaság fő tisztjeit, azután az Előjárokot maga eleibe botsátván őket igen kegyelmes érzékenységgel és kifejezésekkel vette. —

Ebéd után Eő Csász. Kir. Fő Herczegsége az ott lévő fabrikákat meg szemlélvén, Felséges jelenlétével a' Tanátsházat is meg tisztelni, abban a' leveles tárat (archivumot) és az ott lévő régiségek gyűjteményét meglátogatni, 's azokkal való különös megalégedést mutatni méltóztatott. — A' következő napon, úgymint Aprilis 20-ikán reggeli hét órakor, Eő Csász. Királyi Felsége kedves testvér öttisével, és Grof Wrbna Cs. K. Fő Kamarás Úr Eő Excellentiájával, 's más jelenvőlt fő rangú és méltóságú személlyekkel egyetemben, a' fent nevezett *Trentner* Fabrikáns Úr tzuksor főző fabrikájába menni méltóztatott, és mivel épen akkór foglalatoskodtak a' fabrikánsok a' tzuksor főzésben, azt az egész munkát figyelmetessen megnézni, azt mind végig el várni, az egész épületet meg járni, az abban lévő fabrikatumokat, és fabrikáló eszközöket meg vis-

gálni, és mind azokkal, mind a' nevezett Fabrikáns úr szorgalmatos iparkodásával való tellyes megelegetését kegyelmessen kinyilatkoztatni, végre a' fabrikabéli munkásokat Császáriképpen megajándékozni méltóztatott.

A' Wiener teatrumon számos esztendőktől fogva maga mesterséges szép énekléseivel a' Publikumot gyönyörködtető énekes asszony *Madame Milder*, a' Párisi Csasz. opera Directiótól, 46,000 Frank fizetésre hivatalt kapott, de mivel az ő talentomai itten is közönséges betsben tartatnak, és mivel születése helyét, 's rokonit el hagyni nem akarja, azon fényes hivatalt el nem fogadta.

Egy ide való orvos Doktor *Heinrich* úr, egy olly eszközt talált fel, mellyből minden indigó nélkül a' leg szebb setétkék festeket lehet készíteni. Evvel az ő találmányával egy természet vizsgáló ferfiakból álló deputatio előtt próbát tévén, helybe hagyattatott. Ugy lattzik, hogy ennek az ő találmányának egy része isztúvel, vagy kék festőfüvel (*Isatis Tinctora Linn.*) van elegyítve. Hogyha ezen hasznos találmányának készítését a' Publikummal közleni fogja, iliendő meg jutalmaztatás fog nékie a' fő Kormányshéktől rendeltetni.

Az ide való Policia, az az, a' közönséges tsendességre, és jó rendtartásokra Argusi szemekkel ügyelő Hivatal azokat az uzsorásokat, mézsárosokat, kényérsütöket, kortsmárosokat, s' több e' féle rendbéli embereket nagyon szemem tartattya, és a' rendelkezéseket által hágokat keményen meg is büntetteti, kit 10, kit 20, kittöbb, kit 200 forintra is, a' mint tudniillik meg érdemlik. Az illy büntetésből bé vett summát, melly

már eddig is 1950 forintokra ment, a' szegények kasszájába adatta a' fő Kormányshék. — Az a' bünös, a' ki a' múlt télen hamis bankótzédulákat tsinált, 30 esztendeig való rabságra szententziáztatván, nem régiben a' Munkácsi várba küldetett.

A' múlt héten szerdán, egy tobák árúlónak 20 vagy 22 esztendőös szép hajadon leánya, a' Brandstad nevezetű udvarban, a' negyedikemelet ablakából le ugorván szörnyü halált hólt. Illy kegyetlen halalának okául, kedves hajadon testvérének ez előtt két esztendővel való halála tetetik, a' ki az óltatól fogva szüntelen szomorokodván semmi vigasztalásnak helyt nem adott, és e' miatt életet megunván, tsak egyedül a' halálban találta rajta eröt vett bújától való megszabadulását.

Magyar Ország.

Debretzenben Aprilis 23-ik napján 1811. Szegény városunkonn e' folyó hólnap 3-dik, 8-ik, és 15-ik napjain történt nagy szerentsétlenségéről sokféle módon szóllottak a' honnyi újság levelek, 's ezek után a' külföldi Zsurnálok is. Mi, mint szemmel látott tanúi vóltaképen közölhettyük azt a' Magy. Kurir szerzőivel. — Mindenik tűz, a' mennyire nyomozni lehetett, nem szerentsétlen vigyázatlanságból, hanem gonosz emberek kártékony szándékából származott. — Az első, tudniillik a' harmadik Aprilisi tűz a' Czegléd úttzai kis ajtónál kezdődött, onnan a' kegyetlen napkeleti szél ellene álhatatlanúl egyenes linéaban, a' Sz. Anna, a' Varga, Várad, és Miklós úttzákonn azt keresztül vitte, szélességében is inkább nevekedvén a' tűz. Ekkor a' Tek. Districtualis

Táblaház, a' fejező tizerű vendégfogadó ház, a' Katolikusok temploma, a' T. T. Piáristák Collegiumával, a' régi Franciskanusoknak dohány magazinummá változtatott templomával, és a' Katolikusok, 's Reformatusok ispotályaikkal együtt megégtek.

A' 2-dik tűz a' Hatvani útzában támadt, és onnan a' téli napnyugoti szél a' Mester és Péterfi útzákra által vitte. — A' 3-ik tűz ismét a' másodikkal szomszéd eredetű, és természetel azon egy gonosz fenevad pusztító szándékából származott. Nagy szerentsére a' szél nem vólt erős, különben napkeleti lévén új nagy pusztitást tehetett vólna, de három rendbéli udvarok vagy házak elége utánn megszűnt. — A' második és harmadik tűz olly szerentsélenekenn ment által, kik 10 — 20 esztendő alatt harmadik izben égtének most meg. — A' templomokon, és megnevezett nevezetés épületekenn, és két ispotályon kivűl, 1319 egész udvarok égtek meg, az az, annyi számú gazdák és 1083 lakók.

Nagy vigasztalásokra szolgálhat és szolgál is, a' Debreczeni szerentsétlen lakosoknak az a' rendkivűl való kegyesség, mellyel erántok a' Felső Kir. Herczeg Palatinuson kivűl sok nevezetes uraságok, és tehetősebb helységek viseltetnek, búzat, lisztet, kenyeret, szalonnát, és pénzbeli, vagy más segedelmet is küldözvén a' száma nélkül való nyomorúttaknak, kiknek szájckba bétévő falatjok sem maradt. — Vigasztalásúl szolgálhat sok külföldi szüléknek, hogy a' Reform. Collégium tsak ugyan megmaradt, és így a' Tudományok megtsőkkenésétől még kevésbé lehet most félni, mint lehetett 1802-ik esztendőben,

mikor a' Collégium minden Professori házakkal együtt elégett vala, még is a' tanítások legkisebben is meg nem szüntek. — A' szállásoknak száma ugyan, mellyekenn tanulók tartódnak, a' rettenetes tűz miatt megkevesedett: de talán e' sem annyira, mint az 1802-ik esztendei nagy szerentsétlenségben. Az Isten pedig még a' gonoszból is hatalmas lévén jót kihozni, az elégett útzáknak ennekutánna leendő regulatiójábann, Debreczen városa mind a' szépségre és rendre, mind a' tűz ellen való bátorságra nézve sokat fog nyeri.

Nagy számmal találtattak olyanok nem csak azon vidékenn, hanem távolabb is, a' kik felebaráti szeretetektől osztönöztetvén ezen város szerentsétlen lakosinak segedelmekre lenni kívántak. Ezeket nevenként ki hirdetni másoknak felbuzdításokra kívánnánk. Egy igen Erd. Baratunk azoknak a' Kereskedőknek neveiket velünk közleni nem sajnállott, a' kik mingyárt azon szerentsétlen történet után magok közt 8201 forintokat összevegyűjtöttek, 's azokat egy tsumóba bé zárván, azon Sz. Kir. Város Magistrátusának, 24-ik Aprilisi Gyűllésében illy felül írás alatt: *Für die am härtesten mitgenommenen würdigen und ärmeren verbrannten Einwohnern Debretzins gesammelt von einigen mitleidigen Handelsleuten von Wien und Pest*, az az, *Debrecen városa leg inkább megkárosítatott lakosainak számokra néhány másokon könyörülő Bécsi és Pesti Kereskedők által összevezedetett*. Ezeknek neveik az A. B. C. betük szerint így következnek:

Szám.	Az Adakozóknak neveik.	Lakhelyeik.	Sum.
1.	Apiano Ferentz Aloys	Pest . . .	100
2.	Argiri Demeter	— . . .	200

3.	Alexovits Constantin	—	200
4.	Bande Demeter	Buda	20
5.	Baráti János	Pest	25
6.	Birnstingel	Posony	200
7.	Beregszászi Pál	Rosnyó Bánya	5
8.	Bizai Mark	Gyula	5
9.	Bogdánffy Antal	Kolosvár	25
10.	Bosino	Bécs	20
11.	Cretir Jákab	Pest	200
12.	Csasse György és Demeter	—	50
13.	Czirof Tamás	Eger	50
14.	Christofovits	Tisza-Ujlak	10
15.	Csiki Márton	Thorda	5
16.	Dervald András	Bécs	100
17.	Doring Dávid	Pest	8
18.	Dotsi Ambrus	—	30
19.	Dera Naum.	—	25
20.	Fuchsthaler József	Bécs	150
21.	Fieber Ferentz	Nagy-Várad	20
22.	Felbermayer	Bécs	50
23.	Florich Grinvald és Comp.	Bilitz	25
24.	Domokos Márton	Gall	5
25.	Humel örökösi	Posony	200
26.	Heinrich Ferentz	Pest	50
27.	Heinrich János Mátyás	Lötse	200
28.	Hubinger János Mihály	Bécs	25
29.	Kunz és Komp.	—	200
30.	Kaenel Fridrik	—	200
31.	Karabélyi János	Pest	15
32.	Kiss István	—	20
33.	Krebs József és Comp.	—	100
34.	Krauz József	Lötse	15
35.	Kiss György	Pest	50
36.	Kapitán Mihály	Eger	40

37.	Kopl Mórítz	Pest	20
38.	Kodzgleba	—	30
39.	Langer János György	Cseh Ország	100
40.	Lázár György	Pest	100
41.	Lumerer Márton	Rosnyó Bánya	100
42.	Mesechits Mihály	Pest	50
43.	Mayer György és Comp.	Nagy-Szombat	100
44.	Müller Lajos	Nagy-Várad	20
45.	Malegets Miklós	Pest	100
46.	Meltzer Susánna	Rosnyó Bánya	50
47.	Meltzer János	— — —	50
48.	Másvilági Izsák és Dávid	Ebesfalva	50
49.	Mudroni Dániel	Rosnyó Bánya	25
50.	Nagy József	Bécs	600
51.	Nagy Bálint	—	300
52.	Popovics Ján. Jos. et Comp.	Pest	10
53.	Pradáts Maradéki	Bécs	600
54.	Papuzek Vintze	—	100
55.	Paskal György	Újváros!	100
56.	Paskal János	Pest	25
57.	Pleyer	—	100
58.	Puljevics Tamás	—	25
59.	Panovics Miklós és a' fia	—	30
60.	Peskar Antal	Miskólcz	40
61.	Pétsi László	— —	50
62.	Platony György	Eger	25
63.	Povotzky György	Miskólcz	20
64.	Reitsch és Freyburg	Pest	200
65.	Rötzer Ferentz és Comp.	Bécs	200
66.	Rosner Károly	Kassa	15
67.	Rally György és Comp.	Pest	50
68.	Rosenfeld Leopold Antal	—	200
69.	Roifs Gáspár	Rosnyó Bánya	50
70.	Raupenstrauch György	Besztertze Erdélyben	5

71.	Schwab Ignácz és Comp.	Bécs . . .	200
72.	Swoboda	—	50
73.	Saager Stampfel	Pest	50
74.	Saager János Antal : . .	—	100
75.	Stankovics Antal	—	25
76.	Stajovics és Durza . . .	Miskólcz . .	40
77.	Sonte és Malagets	Pest	100
78.	Stentzel Mihály	Rosnyó Bánya	100
79.	Stentzel Pál	— — —	25
80.	Szavics Sebestyén	Eger	10
81.	Schuszter Antal	Bécs	25
82.	Schifner maradéki	Pest	30
83.	Tibely Sámuel	—	75
84.	Tergatsika István	—	200
85.	Takiacsi Constant. és Comp	—	200
86.	Turi Tamás	Eger	25
87.	Treichlinger	Bécs	12
88.	Vogel Lajos	—	200
89.	Vitali Szierigio	Pest	20
90.	Zwicker János	Bécs	200
91.	Zulio Péter	Bilitz	5
92.	Jacobovics Kajetán	Mar. Sziget.	5
93.	Wirschitzer Pál János . .	Bécs	100
94.	Wizsmann Ferdinánd . . .	Nagy-Szombat	10
95.	Weber és Comp.	Pest	25
96.	Walero Tamás örökösi . . .	—	100
97.	Wasili Demeter	—	10
98.	Weizenberger Josef Fridrik	Rosnyó Bánya	6
99.	Wendovics Sámuel	— — —	50
100.	Wiser Aloysius	Bécs	50

Az illy szerentsétlen történeteknek eltávoztatásokra tanátsos volna egy olly kasszát Debreczen városában, sőt más népes városokban is felállítani, mint a' millyenek Német Országának

néhány pallérozott tartományiban, nevezetesen a' Prussziai Birodalomnak egynéhány Kantonjaiban találtatnak már számos esztendőktől fogva. Az illy kasszába való adakozásra senki sem kényszerítettik, hanem minden esztendőben tsak annyit ad, a' mennyit akar, és a' mennyit tehetése enged. Ebből a' közönséges kasszából építetnek fel a' tűz által megkárosított lakosoknak házaik minden különbség nélkül, akár tehetősök, akár tehetetlenek a' megkárosítottak, mivel minden különbség nélkül adakoznak abba a' kasszába a' lakosok. — Illyen kasszát a' boldog időben könnyű volna Debreczen városának fel állítani, 's abból a' tűz által megkárosított lakosokat fel segélleni. A' nyomorúságnak közérzése, az abba való adakozásra kitkit fel ébresztene. — E' mellett jó tűzoltó vizipuskákat is kellene szerezni.

Frantzia Birodalom.

A' *Gazette de France* tzimű Párisi Zsurnát tudósítása szerint, a' múlt Aprilis 17-ik napján sétálgatott a' Frantzia Császárné Eő Felsége a' Tuilleria Csász. palota kertének pázsitos setáló részén gyermek ágyból való felkelése után legelsőben, a' hová Eő Felsége szemlelésére sok nép gyüllött vala. Igen kellemetes lévén az idő, a' Római Király is oda vitetett, kire mindenek, mint a' Frantzia Birodalom bóldogságának látható és bizonyos Zalogára, rendkívül való örömmel függesztették szemeiket. — A' következett napon a' várbeli Kápolnába menvén a' Fels. Császárné udvari dámaival együtt, ott sz. misét halgattott, mellynek vegződése után, azt az áldozatot, mellyet a' *Montebellói Hertzegné* (néhai *Lannes*

Feldmarschal özvegye) és *Lüçay* Grófné vittek Eő Felsége után, az óltárra le tette, — A' Római Király meg kereszteltetésének napján, melly Pünköst első napján fog végbe menni és a' következő napokon, egész Frantzia Országban, vig innepek fognak tartatni. A' Sz. Keresztégben *Napoleon, Ferentz, Károly, Jósefnévek* fognak néki adattatni, Kereszt Atyának F. ges Urunk hivattatott meg, ki fogja képét viselni, még most meg nem mondhattuk. — Császárné Eő Felsége Aprilis 20-ik napján, dél után a' *St. Cludi* Cs. kastélyba ment ki, maga mulatságára és a' tavaszi frisselő levegővel való élesre nézve. — Ezt a' kastélyt, és helyet az Orleansi herczeg birta ennekelőtte.

A' Frantzia ministeriumban történt változások ezekből állanak. A' Cadorei herczeg *Champagni* Státus Ministerré, helyette az eddig vólt Státus Titoknok és Bassanói herczeg *Maret* külső dolgokra ügyelő ministerré, Gróf *Daru* pedig Status Titoknokká tétetődtek, a' két utolsó Aprilis 16-ik napján mutattatván bé a' Császárnak a' Birodalombéli fő Cancellárius és Pármai Herczeg *Cambaceres* által, a' szokott hitet le tették.

A' testel lélekkal ösi szabadtságához ragadt, 's azt alattomban vissza szerezni törekedő Hollandiában, nevezetessen Amsterdamban nagy zenebona támadt, melly ha erőt vehetett volna, lehetetlen lett volna a' vérontást el kerülni. — Ennek a' zendülésnek okául néhány újság levelek az Angliai ministeriumot, mások az ösi örökségtől meg fosztatott Orániai házat, nevezetessen VI. *Fridrik Wilhelmet* a' most uralkodó Prussziai Király sogorát teszik, 's azt mondják, hogy ő titkos úton módon egy hirdetményt küldött volna Hollandiába,

mellyben a' frigyos Belgákat sok mindenféle színek alatt a' Frantzia Birodalom ellen való pártütésre serkengette. —

Az Amsterdami Kurir következőképen adja elő e' dolgot. Néhány Országunkbéli periodika irásokban igen szomorú színekkel festetik le Hollandiának jelenvaló állapotja. Egy Zsurnál a' D. *Rau* predikatzióit említi, mellyekben mindazok a' szerentsétlenségek, mellyek Hollandiát most érdeklették, előre megjövendöltetnek. Más közönséges levelek a' Statusnak jövendőbéli szerentsétlen állapotját adják elő, és a' Reform. Vallásnak, 's a' lelki esméret szabadságának eltöröltetéseket jövendőlik meg — a' harmadik arra serkengeti a' Katolikus lakosokat, hogy eddig szenvedett meg aláztatásokat bosszúilyák meg; egy szóval mindenek azon panaszkodnak, hogy Hollandiának eddig vólt bóldogsága, szabadsága és jussai eltöröltettek, 's minden ditsőssége elenyészett. — Tagadhatatlan dolog, hogy Hollandia sok szerentsétlenségen ment által, de mindekezet a' hamis politikának, és az előbbi uralkodók rövid látásoknak, kell tulajdonítani. Hogyha Frantzia Ország ellen Hollandia fel nem támadt, hogyha Anglia tengeri hatalmát öregbiteni nem igyekezett, 's minden kintsét annak kedvéért fel nem áldozta vólna, soha sem jutott vólna a' jelen való szomorú sorsra, el nem vesztette vólna coloniait, kereskedését 's tengeri erejét, meg tarthatta vólna előbbi constitutióját és szabadságát; rövideden meg mondván, minden szerentsétlenségét maga magának tulajdonithatty a Hollandia.

Tsudálni lehet, hogy *Napoleon* Császár a'

Hollandiai partos lakosokkal illy gyengén bánt, és az Anglusokkal való titkos tzimboráskodásokat eddig is büntetetlenül hagyta: mindazáltal a' következhető veszedelemnek eltávoztatása végett következő tzikkelyekből álló parantsolatot adatott ottan ki: 1) Egy katona Commissió rendel-
tetik ki az Amsterdami pártosoknak megitilteté-
sekre. — 2) Ez a' Commissió a' törvény szerént
itilje és büntesse meg őket. — 3) Azoknak az
útzáknak lakosi, mellyekben a' zenebona támadt,
fosztassanak meg fegyvereiktől. — 4) Minden
10 személyekből álló gyüllések pártosoknak tar-
tattassának, fegyveres kézzel veretessenek szél-
lyel, és ha ellentállának, azon öszve gyüllés-
nek tagjai a' katona Commissio eleibe idéztesse-
nek. — 5) Senkinek fegyvert viselni szabad nem
leszen, azokon kívül, a' kiknek jussok van an-
nak viselésére. — 6) Az Amsterdami Conscrip-
tusok, leg későbbben Aprilis 13-ik napján kötele-
sek lesznek azon helyenn megjelenni, a' mellyet
a' Conscriptio-nalis Kapitány meg foghatározni
mellyet ha nem mivelnének, mind magok, mind
szüléik pártosoknak fognak tartatni, és mint ollya-
nok, meg is büntetődni. — 7) Amsterdám vá-
rosa a' köz tsendességnek fenn tartásáért felelni
tartozik. — 8) Azon város nemzeti gardista sere-
ge a' 17 ik katona osztály Commendánsa alá vet-
tetik. — 9) A' 17-ik katona Osztálynak Commen-
dánsa, a' Zuidersei Osztálynak helytartója, a'
Generális Policia directora, és az Amsterdami
fő polgármester kötelesek lesznek ezen Csász. de-
cretumot végre hajtani, azt közönségessé tenni,
és minden szokott helyekre ki függeszteni. *Költ*
Amsterdamban, Aprilis 11-ik napján, 1811-ik esz-

tendőben. — A' Hollandiai Osztályoknak fő Kormányozója, a' Piatzentziai Herczeg.

Orosz Birodalom.

I. Sándor Orosz Császár, Tvéri utazásából, a' múlt Aprilis 5-ik napján, Pétersburgba szerentséssen vissza tért. Az Orosz Császárné testvérje *Amália* Badeni Herczeg Asszony is, a' ki egész esztendőtol tölt el Badenben, kedves rokoni kebelében, azon hólnap 9-ik napján ismét oda jutott, 's az egész Orosz Császári udvartól rangjázoz képest fogadtatott.

A' Törökök ellen hadakozó Orosz Armadiának fő vezerévé, Gr. *Kamensky* Feldmarsal helyett, a' ki egy időtol fogva sokat betegeskedik, Generál *Kutusow* tétetődött, és a' múlt Aprilis 10-ik napján Bukarestben meg is érkezett.

Minden eddig Törököktől el nyert ágyúk az Orosz kaliberek szerént öntettetnek. — Az Orosz Armadiához számos segítő seregek küldettek, mellyből azt lehet gondolni, hogy az Orosz Birodalom és Fényes Porta közt a' békesség egy hamar el nem fog készülni, hanem ebben az esztendőben is egész erővel fog folytattatni.

Generál *Lauristont* Pétersburgba küldvén, I. Sándor Császárnak azon szerentsétlenséget, melly az Orosz Birodalomra az Angliával való tzimboráskodásból következhetne, szeme eleibe terjesztette, mellynek az a' következése lönn, hogy az Orosz Ministerium maga szándékat le tette, és az Angliával kötött titkos szövetségről le mondott.

Török Birodalom.

Olly feltétellel vólt a' múlt téleenn *Mahmud* Császár, hogy a' múlt Aprilisig 150 ezer főből álló armadiát állittasson ki, 's avval szállyon tábor-

ba. E' mellett Ásiában is 50,000 válogatott emberek-
ből álló hadi sereget parantsolt öszve gyűjteni és
fel fegyverkeztetni. — A' fekete tengerre kül-
detendő Török hajó sereg két három emeletű,
nyóltz két emeletű hajókból, nyóltz fregatból,
és számos korvettekből áll. — Azok az Asiai ha-
di seregek, mellyek a' múlt télen öszve gyűjtet-
tek, vagy a' mellyek a' múlt tél kezdetekor haza-
takarodtak, most már szenvedhető lévén az idő-
járása, a' Nagy Vezér ármadiájához sietnek. —
A' Konstantzinápolyi ágyú öntő műhelyben, az
úgy nevezett Tofanában számos ágyúk 's golyó-
bisok készittetnek az idei táborozásnak szeren-
tséssen leendő folytatására. A' mint a' környül-
állások mutattyák, kiváltképen a' Bulgariában
Sofia városa környéken fekvő és a' *Veli Basa*
kormányára bizott Török osztály seregnek öreg-
bitésében foglalatoskodik a' nagy Vezér, mellyel
Widdint igyekezik az Oroszok ellen védelmezni,
's egyszersmind a' maga ármadiájának bal szár-
nyat az ellenség ellen bátorságba helyheztetni.
— A' Boszniai helytartó Basa, és a' Nifsai Se-
raskjer parantsolatot vettek az eránt, hogy egye-
sült erővel igyekezzenek a' Szerviai insurgense-
ket megzabolázní, 's a' Fényés Porta uralkodá-
sa alá vissza hajtani.

Mahmud Zu ltán felette sajnállyá *Veli Basa*-
nak halalát, a' ki a' múlt Februárius 12-ik nap-
ján Loftza mellett történt szerentsétlen vereke-
désben több fő tisztekkel együtt a' tsata piaczon
maradt. — A' Konstantzinápolyban örizeten lé-
vő Jantsárok ismét békételenkedtek, és egymás-
ra támadván vért is ontottak. Mindazáltal most

is bátran viseli magát az uralkodó Zultán, és a' zenebona indítóik között sokat meg fojtatott, egy nevezetes hadi tisztjeket pedig hivataljától megfosztotta.

A' Kapután Basa, az az, a' Török fő Admirális a' múlt Aprilis hólnapjában, a' kormánya alatt lévő 36 — 40 hajokból álló hajósereggel a' fekete tengerre ki evezni igyekezett. Végbe vitte e' feltételét, még most nem tudjuk. Azon hajók közt 120 ágyús három emeletű, 70 — 80 ágyús 10 linea hajók, 12 fregatok, korvettek, és több apróbb hadakozó hajók találhatnának. Azt tartják, hogy ő legelsőben is Várna alá fogna evezni, és minekutánna azon erősséget szükséges eleséggel, és fegyveres néppel megtölti, a' Duna torkánál áll ki vigyázatra, hogy annál fogva a' Bulgáriában lévő Orosz armádiához Krimiából vitendő eleséget elfoglalhassa. Ez a' Kapután Basa hajó serege olly nagy és olly erős, a' milyen a' Fényes Portának soha sem vólt ennekelőtte. Az Archipelagusi szigetek is sok ezer jó, tanult, és gyakorlott matrozokat küldöttek arra, maga is igen foglalatatos ember, jó katona, jó vigyázó tiszt, jó fenyték alatt tartja az alattalévőket.